

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

20. marts 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 121 (Alm. del) af 21. februar stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne, hvor mange børn der var relativt fattige ud fra SRSF-regeringens fattigdomsgrænse i perioden 2000-2021? Derudover ønskes en alternativ opgørelse af antallet af relativt fattige børn for perioden (2000-2021), hvis hel eller delvis økonomisk friplads i daginstitution lægges til den disponible indkomst

Svar

Indledningsvis skal det bemærkes, at Danmark ikke har en officiel fattigdomsgrænse. I svaret er der derfor, som også efterspurgt i spørgsmålet, taget udgangspunkt i en opgørelse af, hvor mange børn der var økonomisk fattige ifølge den tidligere SRSF-regerings fattigdomsgrænse fra 2000 til 2021.

Den tidligere officielle afgrænsning af økonomisk fattige blev indført i 2013 (under den tidligere SRSF-regering) og tog udgangspunkt i anbefalingerne fra Ekspertudvalg om fattigdom, *jf. En dansk fattigdomsgrænse – analyser og forslag til opgørelsesmetoder (2013)*. Afgrænsningen blev siden afskaffet af den tidligere V-regering i 2015.

Økonomisk fattige blev afgrænset som personer, der tre år i træk opfylder følgende betingelser:

- Den disponible indkomst er under 50 pct. af medianindkomsten
- Familiens formue er under 100.000 kr. (2010-niveau) pr. voksen i familien
- Personen er ikke studerende eller bor i familie med en studerende over 17 år

Det seneste dataår, hvor der findes tilgængelige og konsoliderede oplysninger, der gør det muligt at opgøre antallet af økonomisk fattige efter den tidligere SRSF-regerings definition, er 2019.

Antallet af børn i gruppen opgjort efter den tidligere SRSF-regerings afgrænsning fremgår af tabel 1.

Tabel 1**Børn omfattet af den tidligere SRSF-regerings afgrænsning af økonomisk fattige, 2000-2019**

År	Antal børn, D-familie	Antal børn, E-familie
2000	3.700	
2001	4.100	
2002	4.600	
2003	5.200	
2004	5.500	
2005	6.300	
2006	6.600	
2007	7.700	
2008	8.900	
2009	11.000	
2010	10.500	
2011	10.500	10.300
2012	7.900	7.800
2013	7.300	7.100
2014		6.700
2015		6.900
2016		7.600
2017		9.500
2018		15.700
2019		18.700

Anm.: Under 18-årige. Frem til 2015 benyttedes Danmarks Statistiks tidligere familiebegreb, D-familien, jf. *Fordeling og incitamentter 2017*. Herefter benyttes Danmarks Statistiks E-familiebegreb. Dette betyder i praksis, at hjemmeboende børn over 25 år ikke længere regnes som en del af forældrenes familie. Oplysninger om indkomster for E-familier findes fra 2007 og frem. De opgjorte tal for D-familier er offentliggjort i *Fordeling, fattigdom og incitamentter 2015*.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag samt *Fordeling, fattigdom og incitamentter 2015*.

Antallet af børn omfattet af den tidligere afgrænsning af økonomisk fattige er steget fra 2014 til 2019. Det skal blandt andet ses i lyset af, at antallet af asylansøgere steg markant i 2014 og 2015 – særligt pga. asyltilstrømningen fra Syrien. Samtidig er der indført en række ændringer i kontanthjælpssystemet, herunder (gen-) indførsel af kontanthjælpsloft samt selvforsørgelses-, hjemrejse- og overgangsydelse (tidligere integrationsydelse) med det formål blandt andet at sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde. Hertil kommer den afdæmpede regulering af offentlige ydelser fra 2016 til 2023, som var aftalt i forbindelse med 2012-skattereformen under den tidligere SRSF-regering.

Den markante stigning i 2018 afspejler desuden varighedskravet på tre år. Kontanthjælpsloftet og de lavere SHO-ydelser har således haft fuld virkning i tre år, ligesom betydningen af flere asylansøgere i 2014-2015 slår fuldt igennem i opgørelsen for 2018.

Det skal bemærkes, at medianindkomsten, og dermed grænsen for relativt lav indkomst, er steget i perioden, hvilket isoleret set kan have bidraget til at øge antallet af personer omfattet af den tidligere afgrænsning af økonomisk fattige. Økonomisk friplads og socialpædagogisk friplads indgår som overførsler i nationalregnskabet, hvorfor disse principielt kunne indgå i opgørelsen af den disponible indkomst. Der findes imidlertid ikke tilstrækkelige oplysninger til at opgøre virkningen på antallet af økonomisk fattige børn efter SRSF-regeringens afgrænsning. Der er ikke tilgængelige oplysninger om, hvilke personer der modtager hel eller delvis økonomisk friplads fra 2015 til 2019, ligesom oplysningerne for perioden 2000 til 2014 ikke er fuldt dækkende.

Hvis økonomisk og pædagogisk friplads i daginstitution blev lagt til den disponible indkomst, skønnes det med nogen usikkerhed, at antallet af børn i gruppen ville blive reduceret en smule. Det skyldes, at økonomisk friplads er målrettet personer med relativt lave husstandsindkomster. I modsat retning trækker det imidlertid, at indregning af økonomisk friplads i disponibel indkomst eventuelt kan bidrage til at øge medianindkomsten og dermed grænsen for relativt lav indkomst, hvilket i givet fald isoleret set ville bidrage til at øge antallet af børn omfattet af afgrænsningen.

Med venlig hilsen

Stephanie Lose
Fungerende økonomiminister